

Nr 4

April 2008

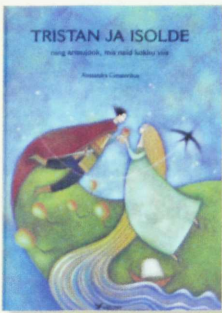
TÄHKE

WWW.LASTEKAS.EE

DELFI
TÄHEKE
www.taheke.delfi.ee

Ettevaatust! Nõiad on jälle liikvel! 31. aprillil toimub teadupärast volbriöö, kus moorikesed üle maailma kogunevad lõkke ümber tantsu vihtuma. Sestap on Tähekeses kohe päris mitu nõiateemalist juttu, meisterdus ja koguni kaanepilt.

Aprillikuu jutumulli pildil valitseb pilkane öö. Kuri nõid Krumeluuria on luua selga istunud ja teel Blocksbergi poole, kus leiab aset iga-aastane nõiasabat. Taevas siruvad tähed, majade valgustatud aknad kumavad kutsuvalt. Parajasti käib lend üle Tallinna vanalinna, kui Krumeluuria isiklik kass Sina-seal, kes vastu tahtmist kaasa on võetud, midagi moka otsast poetab.

Mida nõiakass ütleb?

Saada oma vastus enne 20. aprilli meiliaadressil taheke@taheke.ee või lahtisel postkaardil Roosikrantsi 6, 10119 Tallinn.

Vastusele lisa **kindlasti** oma nimi, vanus ja aadress!
Parimatele vastajatele on auhinnaks kaunilt illustreeritud raamat „Tristan ja Isolde“ kirjastuselt Koolibri ja Kätlin Vainola lugu „Mia, Konrad ja avanevad ukсед“ kirjastuselt Tänapäev.

Eelmises Tähekeses tahtsime teada, mis kostab neiu Eliisabeti munast?

Võiduvastused:

Munast kostab:

„Hei, mis sa arvad, kumb oli enne – kana või muna?“

Joosep Leemet (6 a), Tallinn

Munast kostab:

„Aina toksivad ja koksivad, aga välja ei aita keegi!“

Mardi Truus (7 a), Tallinn

Munast kostab:

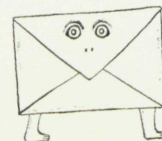
„Kui sa ühe ampsu munast sööd, muutud täpiliseks!“

Höbe-Heli Ahk (7 a), Valgamaa

Joosep saab auhinnaks raamatu „Kotermann Juko imeline reis läbi Eestimaa“, **Mardi** raamatu „Lavalood lastele“ ja **Höbe-Heli** Ülo Pikkovi „Tähed ja kuu“. Lisaks muidugi Tähekeses sussikott.

Aitäh kõigile vastajatele!

Kõik auhinnad saab kätte posti teel.

MINA
OLEN AUHIND
JA TULEN
POSTIGA!

Joonistanud Hillar Mets

SISUKORD

Luuletused <i>Leelo Tungal, Piret Raud</i>	4
Kohtumised nõidadega	6
Nõiakass <i>Kristiina Kass</i>	8
Preili RõõmuRikkuja <i>Aino Pervik</i>	10
Andja <i>Helle Laas</i>	11
Head uudised, halvad uudised <i>Heli Illipe-Sootak</i> ..	12
Detektiiv <i>Kuidas koostada salakirja?</i>	14
Ohhoo! <i>Kas mereröövlid on ka tänapäeval olemas?</i> ...	15
Post	16
Raamat	18
Meisterdus <i>Mari Viik</i>	19
Koomiks <i>Elina Sildre</i>	21
Nali	22
Arva ära!	23
Lego	24

TÄHEKE

SA Kultuurileht lasteajakiri
ASUTATUD JAANUARIS 1960 • ILMUB KORD KUUS

Toimetuse address:
Roosikrantsi 6, 10119 Tallinn
taheke@taheke.ee
Telefon 646 3697

Peatoimetaja Ilona Martson
Kunstiline toimetaja Priit Rea
Makett Dan Mikkin

Tähekest saab tellida otsekorralduslepinguga
www.tellimine.ee
telefon 666 2535

Esikaane on joonistanud Anne Linnamägi-Liiva.

TÄHEKEST TOETAB EESTI KULTUURKAPITAL

TÄHEKESE NALJAVÕISTLUS ALGAB UUE HOOGA

Juba kolmandat korda korraldavad Täheke ja Delfi naljakuu suure anekdoodivõistluse. Võistlusel osalemiseks on vaja üles kirjutada kuni kolm hirmnaljakat anekdooti või päriselus aset leidnud juhtumit ning saata need Tähekesse toimetusse aadressil taheke@taheke.ee või Roosikrantsi 6, 10119 Tallinn.

Naljavõistluse põhiliseks tingimuseks on, et anekdoodid ei oleks varem ilmunud Tähekeses ega selle võrguväljaandes www.taheke.delfi.ee. Samuti ei arvesta žürii rumalaid ega pahatahtlikke nalju. Kindlasti tuleks anekdoodile lisada saatja nimi, vanus ja aadress, sest paremaid autoreid ootavad mõnusad auhinnad. Võidunalju saab lugeda juunikuu Tähekesest, samuti pannakse need üles Delfi lasteleheküljele. Võistlus kestab 1.–31. aprillini.

KIRJUTA NÕIAKASSI LOOLE LAHE LÕPP!

Käesolevast Tähekesest leheküljelt 8–9 leiad jutu nõiakassist, kes koos varesega oma kodust jalga laseb. Lugu jääb pooleli põneva koha peal. Mis saab edasi? Pane pea tööle, mõtle sellele loole oma lõpp ja saada enne 10. maid toimetusse meiliaadressil taheke@taheke.ee või postiga aadressil Roosikrantsi 6, 10119 Tallinn. Parimad jutud pärjatakse auhinnaga ning need ilmuvad ajakirja juuninumbris. Samas numbris ilmub ka autori kirjutatud lõpp. Nobedat sullejooksu!

Joonistanud Ilmar Trull

Joonistanud Eva Linda
Sammelselg, 3. kl,
Rocca al Mare kool

Leelo Tungal
JÜRIKUU ON SOOJATOOJA

JÜRIKUU ON SOOJATOOJA –
SOE ON PÄEV JA ÕHTU!
AINULT ÖÖKS EI JAGU SOOJA
KEVADISSE ÕHKU ...
EI SAA MEIE JUURDE LUMI
KAUAKS ENAM JÄÄDA –
VAST EHK HOMSE HOMMIKUNI
ON TA SIIN KOOS JÄÄGA.

LUMEMEEŠ SAI ÕIGEL AJAL
OSTETUD KÜLMKAPI –
SEAL NÜÜD PIIMAPAKI NAJAL
JÄÄTIST NOSIB PAPI.
VABANDEDES TEATAB: „KÜLL MA
VARSTI JÄLLE TULEN!
MÕNEKS KUUKS END SÜGAVKÜLMA
UKSE TAHA SULEN ...“

Leelo Tungal
**KÕIGI PEALE
PAISTAB PÄIKE**

OLED SUUR VÕI OLED VÄIKE –
KÕIGI PEALE PAISTAB PÄIKE:
KIILASPEALE, PUNAPEALE,
LAPSE, LINNUMUNA PEALE,
PAISTAB MAJALE JA TEELE,
NAABRIONU BMW-LE,
PAISTAB TELEMASTIDELE,
LASTE LIIVAKASTIDELE –
KULDSEKS TEEB SEAL KOOGID-LEIVAD,
KULDAB LASTE NÄGUSID.
PÄIKE NÄEB KA NEID, KES TEEVAD
VALGUST KARTVAID TEGUSID,
KURIKAELU KAUGELT HAISTAB –
ÄRA NÄEB KA PISEMA,
PAHADELE PEATSILT PAISTAB
JUBA RUUDULISENA.

Leelo Tungal

NAERUTERA

KORD PILVE KÄEST SAI KÕDI KULDNE PÄIKE
JA LAUSA VÄÄNLES NAERUTUJUS KANGES –
EI MÄRGANUD, ET NAERUTERA VÄIKE
MAA PEALE ÜHE KIIRE KÜLJEST LANGES.

KÕIK NAERMA PUHKESID – NII KASSITAPUD
KUI KASSIKAKUD KUI KA VANAD KASSID.
JA BEEBI JALAS VANKRIS NAERSID PAPUD,
JA NAERSID AUTOJUHTIDE KAMASSID.

NII PALJU SÄRA OLI NAERUTERAS,
ET KARU KIHVAD HELKIMA LÕID KOOPAS,
SIIL PUKSUS NAERDA, KUIGI OLI KERAS,
SUU KÕRVUNI, KONN NAERIS RATTAROOPAS.

NAER JÕUDIS LASTE- JA KA LOOMAAEDA,
SEAL NAERSID KÕIK – KA VÄIKSED NÄRILISED.
TÖÖ JUURES ISAD-EMADKI SAID NAERDA,
KUI NAERSID ÜLEMUSED ÄRILISED.

EI MÖÖDUND NAERUTERA ÜKSKÕIK KELLEST –
MAAL NAERSID MAALID, LINNAS LIILID-JUULID.
METSJÄNES MOKA LÕHKI NAERIS SELLEST,
ET HERNEKS HIRNUSID END PÜSSIKUULID!

Piret Raud KÜLASKÄIK

SÜDA TAHTIS KÜLLA MINNA
SOKI JUURDE SAAPANINNA.
VAJUS VUPSTI! SAAPASÄÄRDE,
ISTUS RÕÖMSALT LAUA ÄÄRDE.

AGA TEMA SÕBER SOKK,
ÜLE SAAPA KUULUS KOKK,
PAKKUS SÜDAMELE SEAL
LEIBA, MILLEL JUUST ON PEAL.

Joonistanud Kirke Kangro

KOHTUMISED NÕIDADEGA

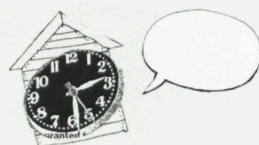

MINA OLEN AZGABAN! MA OLEN ÜKS HÄSTI KURI NÕID. EELMISEL NÄDALAL VÕLUSIN MA OMA KASSI PÕRSAKS. ONULE VÕLUSIN MA EESLI KÕRVAD. MA MUUTSIN OMA SÕBRA USSIKS JA VÕLUSIN MAJA TANTSIMA.

MA VÕLUSIN KORSTNA AHJUKS. TAEVAST HAKKAS PUTRU ALLA SADAMA.

JOONLAUAVÕLUSINMA SUSSIKS. TELEFONI MUUTSIN MA KRAANIKAUSIKS JA PUHHI ÕHUPALLIKS. ENNAST VÕLUSIN MA LEHMAKS.

Vaat mis oli kirjas raamatus, mis imekombel oli sattunud Viimsi kooli 2e klassi laste valdusse ja sealt edasi Tähekesse. Ärgem unustagem, et 31. aprillil on volbriöö ja nõiad on seetõttu eriti liikvel! Nii et säilitage valvsus, kui te ei taha just muutuda hiireks, ussiks, konnaks või elevandiks! Järgmisena räägivad Viimsi lapsed oma kogemustest nõidadega.

Ühel päeval hakkasin trennist koju minema. Olin parajasti poolel teel, kui nägin mingit kronksus ninaga inimest. Tal olid räpased vanad riided seljas ja ka üks süsimust võlukepp. Ma hakkasin natuke kartma. Küsisin: „Kes sa oled?“

Ta ei ütelnud alguses midagi. Ma küsisin uuesti. Nüüd ütles ta: „Tule minuga kaasa!“

Ma teadsin, et võõraste inimestega ei tohi kaasa minna, ja ütlesin seda. Aga tema ütles: „Ma võlun su muidu konnaks!“

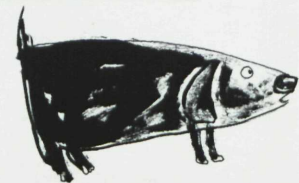
Läksin tema koju, aga ta ei pannud ust õnneks kinni. Ta läks teise tuppa ja ma jooksin kiiresti uksest välja. Rääkisin toimumust emale ja isale. Nad kutsusid politsei ja politsei võttis nõia kinni. Nõid pandi eluks ajaks vangi. Kõik lõppes hästi.

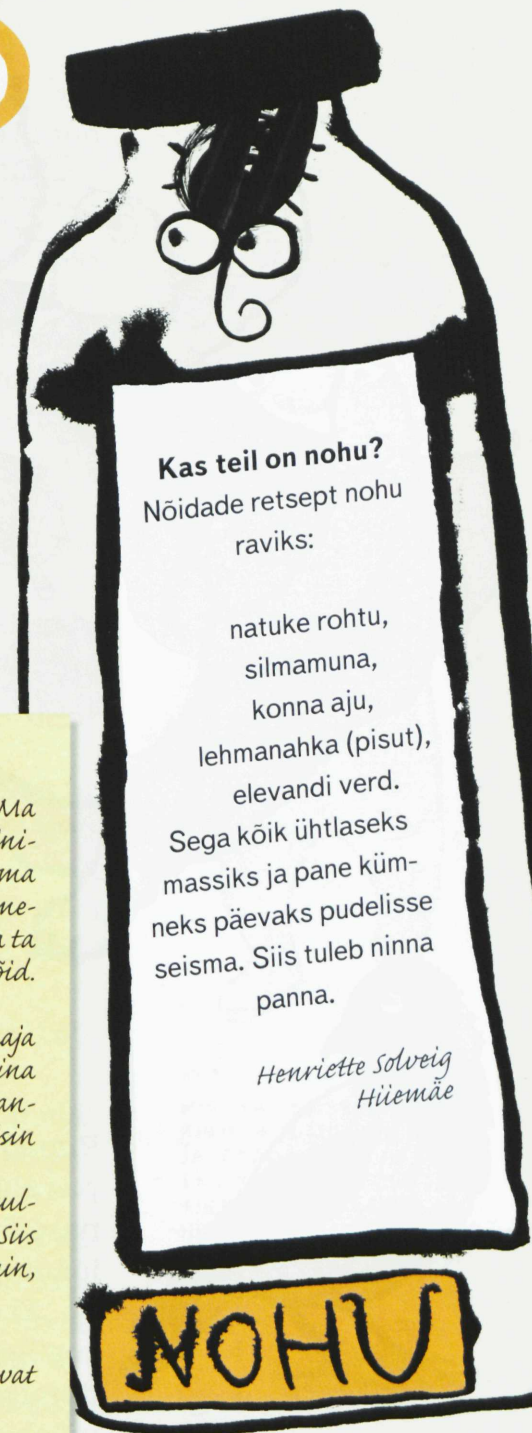
Margus Liinev

Ükspäev, kui ma koolist koju tulin, nägin üht naist, kes küsis, kus ma elan. Mina ei öelnud midagi. Natukese aja pärast küsisin mina, mis ta nimi on, aga tema ütles, et ei tea. Siis ma küsisin, kus ta elab. Tema ütles, et lossis, aga mina läksin kadedaks ja ütlesin, et mina elan hotellis!

Siis küsis ta, mis minu nimi on. Mina ei vastanud midagi ning jooksin minema, sest nägin tema võlukeppi. Aga see oli tegelikult tema puust pastakas. Kes teab, kas ta oli tegelikult nõid või inimene, aga igatahes oli ta pahatahtlik.

Sten-Jan Sarv

Ükskord, kui ma hakkasin koolist koju minema, tuli mulle tee peal vastu üks kole vana memm. Ta nägi hirmus välja. Tal oli väga pikk nina, tal oli üks hammas suus, tal oli suur kübar, luud koos musta kassiga. Ja mis kõige koledam – tal olid räbalad seljas.

Siis ma vaatasin teda natuke ja ta küsis: „Mis sa vahid mind?“

Natuke aega veel ja ma sain aru, et ta on nõid. Siis ma olin nii ehmunud, et jooksin kohe ära. Nõid vaatas selja taha, istus luua selga ja lendas koos musta kassiga ära.

Judith Laul

Ühel päeval läksin ma koos sõbraga õue mängima. Me nägime ühte roheline näoga inimest. „Kas teil on süda paha?“ küsisime meie.

Ta ütles: „Ei, ma olen nõid!“

Me küsisime: „Kas sa annad kommi?“

Ta ütles uuesti: „Totu oled või?“

Mina ütlesin: „Ei ole – ma käin teises klassis!“

„Kas sa tuled minuga ühte kambriisse?“

„Olgu, ma tulen, aga koos sõbraga.“

Läksime siis sinna kambriisse ja ma küsisin: „Mida sa teed?“

„Nõiun su konnaks!“

Me jooksimise ära ega tulnud enam kunagi õue.

Mattias Vohu

Oli nagu tavaline päev ikka. Ma olin arvutis. Siis läksin õue. Üks inimene tuli vastu ja küsis, kes ma olen. Mina vastasin, et olen inimene. Tema ütles, et tema on nõid. Ja ta küsis, kas mina tahaksin olla nõid. Mina ütlesin, et ei.

Siis me läksime tema maja juurde. See oli väga kaugel. Ja mina ütlesin, et mul on nohu. Tema andis mulle ühe retsepti. Ma proovisin seda nohurohtu ja õnnestuski!

Pärast andis ta mulle kaks kulakamakad ja nõidus mu koju. Siis ema imestas, et kust ma kulda sain, ja ma rääkisin kogu loo ära.

Steven-Eric Leivat

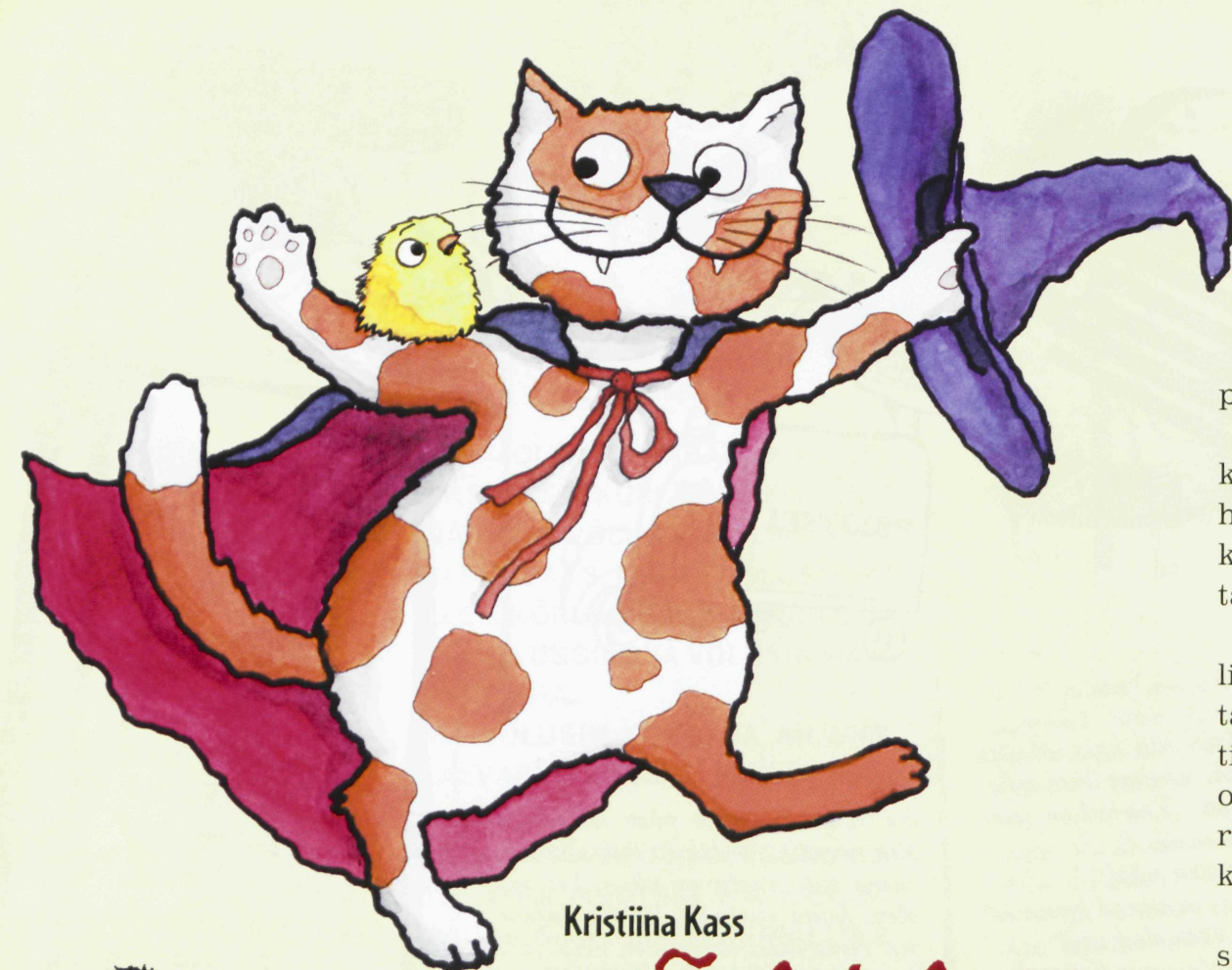
Kas teil on nohu?
Nõidade retsept nohu raviks:

natuke rohtu,
silmamuna,
konna aju,
lehmanahka (pisut),
elevandi verd.

Sega kõik ühtlaseks
massiks ja pane kümneks päevaks pudelisse seisma. Siis tuleb ninna panna.

Henriette Solveig
Hiimäe

NOHU

Kristiina Kass

NÕIAKASS

Pimeda metsa vahel, külmas ja niiskes kaljukoopas elas kuri nõid Krumeluuria. Tal oli ka kass Sinaseal ja vares, kelle nimi talle kuidagi meelde ei jäänud. Niisiis kutsus ta varest lihtsalt Vareseks.

Ei varese ega kassi elu olnud nõiakoopas sugugi mõnus. Krumeluuria tegeles koopas nõidumisega, keetis oma vastiku haisu ja maitsega nõiajooke ja oli ühtelugu pahas tujus.

„Sinaseal ja Vares!” kriiskas Krumeluuria vahetevahel jalgu trampides. „Miks on kuivatatud konnakoibade purk tühi? Mida ma nüüd oma õhtupudru peale puistan?”

Ja nõnda pidid kass ja vares minema veel hilja õhtul konni otsima, sadagu taevast kas või pussnuge.

Kui Krumeluurial tuli mõtte harjutada linnukivistusloitsu, pidi vaene Vares katsejäneseks hakkama. Nii istus ta tundide viisi aknalauul, liikumatult nagu portselankuju, kuni nõid suvatses ta jälle elavaks linnuks muuta.

Kui Krumeluuria kass Sinaseali oranžilaigulisest karvast ära tüdines, muutis ta selle mustaks, roosaks, puna-valgetriibuliseks või kogunisti sini-roheruuduliseks! Sinasealile meeldis väga oma laiguline kasukas, ja kuigi tema meelest ka roosa oli päris kena värv, ei olnud see ometi sobiv kassikarva jaoks.

Ühel hilisõhtul, kui nõid loitsuraamatut lehitsedes voodis pikutas, pomises ta Sinaseali ja Varese ehmatuseks:

„Homme võiksin proovida teha sulgede ja karvade eemaldamise leent! Vaatame, mis sinna käib. Nii: ämblikuvõrk, kärbsetiivad, mustad sipelgad ja mudamöks ...”

Sinaseal ja Vares vahetasid närvilisi pilke. Oo õudust! Kui nõid nad päris paljaks võlub, hakkab neil niiskes koopas külm ja nad võivad haigeaks jääda! Rääkimata sellest, kui naeruväärsed näeksid nad välja terve selle aja, kuni kasukas ja suled jälle tagasi kasvavad. Midagi pidi ette võtma ja veel samal ööl!

Kui Krumeluuria voodist hakkas lõpuks ometi rahulolevat norskamist kostma, näppas kass Sinaseal ettevaatlikult öökapilt nõiaraamatu, et sellest päästvat loitsu leida.

„Mälukaotusloits!” rõõmustas Sinaseal tüki aja pärast. „See peaks hästi sobima!”

Loitsu kohta olid kirjas järgmised õpetussõnad: „Hoia punase ristikehina õit ohvri nina all, koputa võlukepiga kolm korda ta otsmikule ja lausu võlusõnad *Simppeli tomppeli pum!*”

Vares lendas kohemaid metsast punast ristikehinaõit otsima. Sinaseal aga näppas samal ajal Krumeluuria padja alt võlukepi. Kui Vares ristikehinaõiega tagasi tuli, oli aeg tegutseda. Vares torkas õie nõia nina alla ja Sinaseal tõstis võlukepi ...

Järsku Krumeluuria aevastas!

„Oh mjau!” kiljatas kass. „Sa kõditasid teda!”

„Koputa, kiisu, koputa ruttu kepiga!” kraakus vares hädiselt.

Sinaseal koputas nõia otsmikule ja lausus samal ajal võlusõnad *Simppeli tomppeli pum!* Kuid õnnetuseks puudutas ta nõida võlukepiga kõve-mini kui oli kavatsenud.

„Ai-ai!” halises Krumeluuria ja hõõrus oma otsaesist. „Kes mind näpistas?”

„Mitte keegi,” kiirustas Vares ütleva. „Sa nägid und. Maga aga rahulikult edasi!”

„Nojah,” pomises Krumeluuria ja vajus peagi jälle unne.

Uhh, läks see alles napilt! Vares ja kass silmitsesid kergendusega magavat nõida. Kas loits tööpoolest mõjus, mõtlesid nad. Kas Krumeluuria

tõesti unustas, et on kuri nõid? Seda ei tahtnud aga sõbrad siiski jääda välja selgitama. Nad otustasid hoopis põgeneda.

Kass võttis loitsuraamatu kaenlasse, napsas varnast nõiakübara ja nurgast luua.

„Nüüd lendame!” ütles ta Varesse ja luuale, ja naksutas keelt nii, nagu oli kuulnud Krumeluuriat tegevat. Luud tõusis õhku, kass seljas, vuhises koopaavausest välja ja kerkis kõrgele puulatvade kohale.

„Miauhuu!” näugatas kass õnnelikult üle tuulevihina. „Me oleme vabad!”

Nad lendasid kaua tumeda metsa kohal, kass Sinaseal luua seljas ja Vares oma tiibade jõul. Kui allpool hakkasid paistma teed ja majad, ajas kass huviga kaela pikaks.

„Kurnäu! Seal tahaksin ma elada!” ohkas ta, märgates ilusat kollast maja, mis kuuvalgelt kutsuvalt kumas.

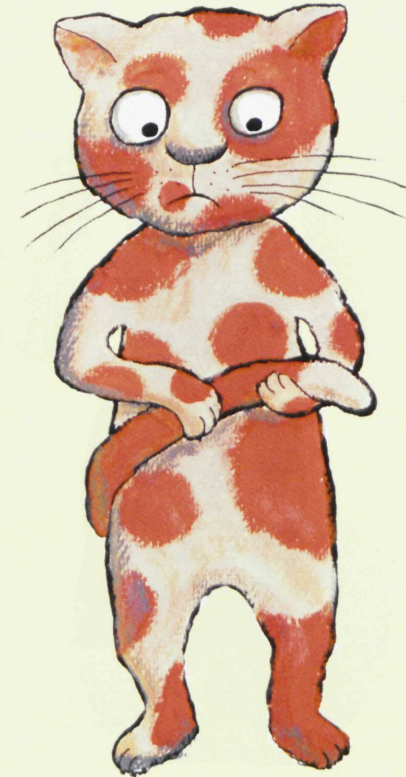
Kohemaid laskus luud allapoole, tegi tiiru ümber maja katuse ja peatus siis pehmelt trepi ees.

Sinaseal katsus ukselinki. „See on lahti!” rõõmustas ta. „Tule, lähme sisse!”

Aga Vares raputas pead. „Mina ei taha majas elada,” ütles ta. „Ma otsin endale toreda metsa. Aga mine sina. Ja õnn kaasa!”

Kass vaatas kahetsedes järele, kuidas ta sõber jälle õhku tõusis ja varsti täpina pilvede taha kadus. Siis sai uudishimu võitu ja Sinaseal lipsas kollase maja ukse vahelt sisse.

Järgneb.

MIS SAI KASSIST EDASI? KIRJUTA JUTULE OMA LÖPP JA SAADA ENNE 10. MAID TÄHEKESSE. PARIMA LÖPU KIRJUTAJAD SAAVAD AUHINNA JA JUTT ISE ILMUB AJAKIRJA JUUNINUMBRIS!

Aino Pervik

PREILI RÕÕMURIKKUJA

Preili RõõmuRikkujal oli tulekul sünnipäev.

Sõbrad tahtsid talle sünnipäevaks ilusat üllast teha. Nad otsisid preili RõõmuRikkujale pehme-pehme vannilina. Helerooma ja hästi suure. Vannilina otstesse olid tikitud tumedamad roosad roosid ja helerohelised roosilehed. Sõbrad arvasid, et see peaks küll preili RõõmuRikkujale meeldima. Ise oleksid nad kõik hirmsasti ka endale niisugust vannilina tahtnud, kuid see oli liiga kallis. Neljakesi koos võis aga heale sõbrale sünnipäevaks kalli asja kinkida küll.

Sünnipäeval kogunesid sõbrad preili RõõmuRikkuja maja juurde. Nad tahtsid kõik koos sisse minna. Neil oli ju ühine kingitus ja ühised lilled. Sõbrad rõõmustasid juba ette, et nende kingitus lööb preili RõõmuRikkuja pahviks! Nii ilusat ja kallist asja preili RõõmuRikkuja küll oodata ei oska! Küllap ta arvab, et saab kingituseks mõne kruusi või vesivärvid.

Täpselt kokkulepitud ajal helistasid sõbrad preili RõõmuRikkuja ukse taga.

Preili RõõmuRikkuja tegi ukse kohe lahti. Ta juba ootas. Tal oli ka laud juba kaetud.

Sõbrad võtsid lilled paberist välja ja õnnitlesid preili RõõmuRikkujat sünnipäeva puhul.

„Aa,” ütles preili RõõmuRikkuja. „Just täpselt nagu ma arvasin: need imeliku nimega lilled, mis näevad välja nagu roosid. Ma tean neid küll.

Praegu on kõik kohad neid täis, nad maksavad 15 krooni oks.”

Preili RõõmuRikkuja pani lilled vaasi. Vaas oli juba laual valmis, vesigi sees.

Sõbrad võtsid joped ja kingad ära ning tulid tuppa. Nad olid hästi elevel. See, kelle käes oli kingitus, astus ette.

„Palju õnne, palju õnne!” laulsid kõik kooris.

Ja siis saabus tähtis hetk!

Preili RõõmuRikkujale ulatati kingitus!

„Aitäh,” ütles preili RõõmuRikkuja.

„Tee lahti ka!” ütlesid sõbrad.

Preili RõõmuRikkuja näppis kingipaki paela lahti ja harutas kingi paberi seest välja.

„Vannilina,” ütles ta. „Väga kena. Mul on terve hunnik roosasid vannilinu kapis.”

See ei olnud päris õige. Preili RõõmuRikkujal oli üldse kaks vannilina, ja mõlemad olid juba üsna luitunud. Alguses oli üks olnud helekollane ja teine pruun, kuid praegu olid nad enam-vähem ühte värvi beežid.

Ometi preili RõõmuRikkuja niiviisi siiski ütles. Tegelikult oli tal natuke häbi, et tal on nii viletsad vannilina. Salaja oli ta kingituse üle tõega rõõmus, ainult ta ei näidanud seda välja. Ta ei tahtnud, et teda liiga kehvaks peetaks.

„Kas te tahate teed või kohvi?” küsis ta sõpradelt. „Mul on siin mõned võileivad ja kringlit on ka.”

Sõbrad olid muidugi täitsa pettunud, et neil kingiga nii viltu läks. Preili RõõmuRikkujale oli üldse kohutavalt raske midagi kingituseks leida. Tal oli lihtsalt kõik olemas.

Helle Laas **ANDJA**

Meil on väga kena naabritädi. Naabritädil on oma aed ning ta varustab meid salati, tilli ja lilledega, sügisel õuntega. Raha ta ei võta, ütleb:

„Ma teen seda andmisrõõmust.”

Naabritädi räägib küll rõõmust, aga ise on ta alati tõsine. Ja kui minu ema tahab ka vahel andmisrõõmu ning pakub naabritädile küpsist või kommi või ükskõik mida, mis meil kodus parajasti andmiseks on, siis ütleb naabritädi:

„Ei, ei ole vaja!” ning läheb ruttu ära.

Ükspäev, kui naabritädi jälle salatilehti tõi, ütles ema:

„Ma olen, tänu teile, sel suvel nii palju rohelist söönud, et sügiseks kasvavad mu kõrvad pikaks nagu jänesel ja perekond paneb mu puuri.”

Oi! Naabritädi naeratas!

„Küll teil on ilus naeratus,” kiitis ema.

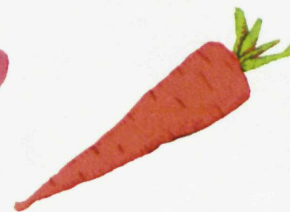
„Mul on lihtsalt hea kujutlusvõime,” ütles naabritädi veel kord naeratades ja läks.

Ema aga plaksutas käsi ja hüüdis:

„Ah-hoi! Viimaks ometi õnnestus mul meie suvisele jõulueidele ka midagi omalt poolt anda!”

Küsisin imestunult: „Mida sa talle andsid?”

Ja ema vastas: „Andsin talle naeratuse. Naeratuse tema alati tõsisesse näkku.”

HEAD UUDISED, HALVAD UUDISED

Ämblik tellis ajalehe.

Igal hommikul kell kuus tõi postiljon värsket lehte ämbliku postkasti. Igal hommikul ootas ämblik põnevusega, mida uut ja huvitavat on lehes küll kirjutatud.

Ämbliku sõbral mesilasel polnud mahti lehte lugeda. Tööd oli palju ja aega vähe. Igal hommikul kell kuus lendas mesilane õietolmu koguma. Õielt õiele lennates kuulis mesilane ka seda, mis oli metsas vahepääl juhtunud.

Õhtu hakul enne magamaminekut puhusid ämblik ja mesilane paar sõna juttu. Ämblik ägises: „Oi on hullud lood siin maamunal! Pole enam kellegi kusagil rahu ega rõõmu. Aina pahandused ja uputused igal pool. Üks õnnetus teise otsa!”

„Tõsi või?” imestas mesilane.

„Tõsi muidugi,” noogutas ämblik. „Vaata ise, mis ajalehes kirjutatakse! Kõik on varsti hukas!”

Mesilane vaatas ajalehte. „Täitsa lõpp,” poibises ta.

„Maailma lõpp pole enam kaugel jah,” kinnitas ämblik.

Mesilane pani lehe kõrvale ja vaatas ämblikule otsa: „Ega ma maailma lõpust räägi, ma hoopis imestan, et täitsa lõpp, millist jama lehes kirjutatakse!”

„Ega minagi ei tahtnud esialgu hästi uskuda,” ohkas ämblik, murekorts laubal. „Aga kui ikka iga päev mingi häda ja õnnetus lehes on, siis hakkasin lõpuks minagi arvama, et pole enam midagi ilusat siin päikese all.”

Ämbliku murekoorem muutus aina raskemaks.

„Tahad ma räägin sulle, mis metsas uudist?”
püüdis mesilane teist juttu teha.

„Ära parem räägi!” lõi ämblik koivaga. „Ma ei
jaksa täna enam ühtegi halba uudist kuulata.”

Mesilane muigas. Ja hakkas jutustama.

Kuidas karihiir oli seitse poega ilmale toonud.

Ja kuidas liblikaröövikust sai kaunis kärbtiib.

Ja kuidas ülaseõied terve metsa-aluse heledaks muutsid.

Ja kuidas rohevindid pesa pärast tülitsevad ja siis sõbrameheliikult ära leppisid.

Ja kuidas siili-isand oma ninaotsa päikese käes peesitas.

Ja loomulikult jutustas mesilane ka sellest, kuidas maitsevad esimesed vahtraõied.

Ämblik kuulas ega uskunud oma kõrvu – miks küll lehes kõigest sellest ilusast ja heast mitte sõnakestki ei kirjutata?

„Kas sina telliksid lehte, kui selles oleksid vaid need uudised, millest mina sulle praegu rääkisin?” päris mesilane vastu.

„Ma arvan, et mitte,” vastas siis ämblik pisut järele mõeldes. „Ma kuuleksin neid ju sinu käest niigi.”

„Näed siis,” seletas mesilane. „Just sellepärast peavadki lehetegijad iga päev välja mõtlema, millest kirjutada. Õnnetuseks kirjutavad nad enamjaolt õnnetustest. Sest häid uudiseid kuuled sa oma sõpradelt niikuinii.”

Ämbliku tuju hakkas tõusma. Küll on hea, kui sul on sõpru, kes sulle häid uudiseid toovad, mõtles ämblik ja jäi võrgu pääl tukkuma.

KUIDAS KOOSTADA SALAKIRJA?

SHERLOCK HOLMES & DR. WATSON
"THE REIGATE SQUIRE"

SHERLOCK HOLMES & LESTRADE
"THE SIX NAPOLEONS"

SHERLOCK HOLMES & MORIARTY
"THE FINAL PROBLEM"

NEIST INGLISMAAL
VÄLJA ANTUD SHER-
LOCK HOLMESI
MARKIDEST ÜLEMINE
KUJUTAB SALAKIRJA
LUGEMIST.

Need siin on kuulsad „tantsivad mehikesed” – salakiri, mille Sherlock Holmes nii hiilgavalt lahti muukis. Iga tähe asemel seisab eraldi märk. Sellise salakirja võib koostada ka ise.

Võta ette tavaline eesti tähestik ja kirjuta iga tähe alla mingi muu sümbol – rist, ring, kolmnurk, mehike või mis iganes. Mina kasutasin selleks tavalisi arvutiklahve.

ABCDEFGHIJKLMNOPQRSTUVWXYZ
!@#%\$%^&/{:)[=}\?~°*~;-_:**<>>|+!!??

Nüüd on sul valmis salakirja kood. Et teha mingist teatest salakiri, tuleb teade kodeerida ehk siis kirjutada iga tähe asemel selle sümbol. Salakirja lugemiseks tuleb see lahti kodeerida ehk siis iga sümboli asemele panna tähestiku täht.

Näiteks kutse „TULE SÖÖMA” on selle koodi kohaselt järgmine:

_:) \$ ° ||[!

Sellest sõnumist saavad loomulikult aru ainult need, kes seda koodi abil lugeda mõistavad. Nüüd proovi enda koostatud koodiga salakiri teha. Las keegi loeb selle läbi!

SALAKIRJA TONT KUMMITAB. ILLUSTRATSIOON VANAST AJAKIRJAST.

Tõtt öelda on salakirja koostamine lihtsam, kui mitte kasutada mingeid erilisi sümboleid, vaid lihtsalt tähed ära vahetada. See on väga vana salakirja koostamise viis, mis oli tuntud juba 400 aastat tagasi.

ABC DE FGHI J KLMNOPQRSŠŽŽTUVWÕÄÖÜXY
KEWXLÜÄABCQT UBŠ FHGI J VÖDMO NSS ŽŽÕ

Koostasid lühikese teate. Nüüd loe see läbi.

BQLX GLL, TÄXK GŠŠX!

Järgmises Tähekeses leiad veel keerulisemaid viise salakirja koostamiseks!

Ilona Martson

KAS MERERÖÖVLID ON KA TÄNAPÄEVAL OLEMAS?

Kahjuks küll. Ehkki neil pole midagi ühist selle rahvaga, kes „Kariibi mere piraatides” maid jagab.

Sellegipoolest ei tasu laevaga Soome või Rootsi sõites kellelgi pabistada – mereröövid Läänemerel on tõesti minevik. Nagu üldiselt ka kogu Euroopas ja Põhja-Ameerikas. Tänapäeva piraat pole sugugi mitte puujalaga merekaru, papagoi õlal – kõige tõenäolisemalt on ta hoopis pilusilmne. Või siis musta nahaga, sest juhtivaks mereröövlimaaks on viimastel andmetel tõusnud Aafrika riik Somaalia. Maailma juhtivad mereröövipiirkonnad on aga Aafrika rannik, Kariibi meri, Lõuna-Hiina meri, Malacca laht, Indoneesia ja Malaisia rannikualad. Need paigad võib igaüks kaardi pealt üles otsida.

Tänapäeva mereröövlid ei ole osavad mõõgavõitluses, kuid neil on moodsad püssid, mobiiltelefonid ja kiirkaatrid. Suured kaubalaevad oma hinnalise lasti ning väikesearvulise meeskonnaga on neile kerge saak. On olemas isegi rahvusvaheline juhend, kuidas toimida siis, kui piraadid laeva ründama peaksid. Seal soovitatakse meeskonnal kohe alla anda, et mitte röövleid kurjaks ajada.

Vahel on mereröövlite eesmärgiks hoopis laev kaaperdada – juhtimine üle võtta, kusagile varjulisse sadamasse toimetada ja siis omanikelt aluse ja meeskonna eest lunaraha nõuda. Ja see raha ei ole sugugi väike – näiteks pidid jaapanlased somaalia mereröövli-tele detsembris hõivatud laeva „Golden Mori” eest välja käima miljon USA dollarit, taanlaste laeva „Dannica

Joonistanud Elina Sildre

TÄNAPÄEVAL VÕIB MERERÖÖVLEID KOHATA NENDES MAAILMA PIIRKONDADES.

White” eest küsiti aga juba poolteist miljonit dollarit.

Piraatide rohkus sõltub sageli sellest, milliste vahenditega hoitakse kurjategijaid ohjes sellel maal, mille vetes röövid toimuvad. Kui tegu on nõrga riigiga, kus valitsus sageli vahetub, siis on piraatide elu hea. Tegelikult aga püütakse piraatidega võidelda kogu maailmas ja viimase viie aastaga on röövkallal- tungide arv laevadele vähenenud peaaegu poole võrra.

Ilona Martson

**SELLISED OLID
PIRAADID VANASTI.**

„Kevade“, Triin Valdmaa, 3. kl, Jõgeva ühisgümnaasium

PÄIKE

Õhtu käes on, paistab kuu,
õues on vaid härmas puu.
Vaatan välja, must on taevas,
mis sind, päike, täna vaevas?

Millal sina tuled, päike,
uuristama oma käike?
Sinuta on külm ja pime,
sinu tulek, see on ime!

Jõudnud kätte kevadpäev,
mida ma siis õues näen?
Seal on minu sõber päike
andnud maale kuldse läike!

Liisa Kivirähk, 3. kl,
Tallinna Prantsuse lütseum

Laura Klesment, 3. kl,
Gustav Adolfi gümnaasium

AASTAAJAD

Talvel lumi jälle maas,
jää katab järve nagu klaas.
Lillekesed lume all,
neil on kaelas pehme sall.

Kevadel ojad vulisevad,
ja jõekesed sulisevad.
Rohi tärkab taas,
linnulaulu on täis kogu aas.

Suvel roosid ilusais õites,
terve nurm ka õitseb.
Soojus on kõrge,
meie ventilaatoris on tõrge.

Sügisel kõik lehed langevad,
ajab vanaema pange nad.
Puhub seni vinget tuul,
kuni raagu jäävad puud.

Tõiv Helm (9 a), Tartu

Jacqueline Lääne (6 a),
Tallinna huvikeskus Kullo

„Kevadpühade ootel“. Grete-Liis Veiert (6 a), Tallinna
lasteaed Vesiroos

ROTT RUUDI

Minu roti nimi Ruudi,
ta on kaheaastane.
Armastusega tast hoolin,
ta on minu armsake.

Luuletuse temast voolin,
sest tal sünnipäev on mais.
Karvased ja sulelised,
kõik on sünnipäeval paid.

Kingituse talle pakin,
kus on minu õnnesoov.
Seal on tema väike voodi,
mis tal pehmust juurde toob.

Grete Rattam, Regiina Liiva, 4. kl,
Kilingi-Nõmme gümnaasium

KARUPOEG KUSTI

Karupoeg Kusti käib koolis kolmandas klassis. Karu Kusti kasvab koos karu-emaga-karuisaga. Kuusikust korjab Kusti kuuseriisikaid. Karuema keedab Kustile kuuseriisikatest keedist. Karuisaga käib karupoeg kivist koobastes kolamas.

*Marvin Vihman, 2. kl,
Rakvere linna algkool*

KATI KASS

Kass kriipis küünega Katit. Kati kihutas kassi köögist keldrisse. Kass kräunus keldris kurvalt. Kati kurvastas ka. Katil kassist kahju. Kolmapäeval küpsetas Kati kala. Kati kutsus kassi ka kööki. Kass kurnäugus Katile.

*Lauri Vaino, 2. kl,
Rakvere linna algkool*

KATI KURVASTAB

Kollane konn krookus kraavis kõvasti. Kalle kuulis konna krooksu. Kalle kutsus Kati ka kuulama. Kui Kati kohale kihutas, kadus konn kure kõhtu. Kati kurvastas, kui kurg konna kugistas.

*Patrick Põll, 2. kl,
Rakvere linna algkool*

KUMMITUS KAPIS

Kummitus elas kapis. Kõik kartsid kummitust nimega Reks. Ta oli väga suur ja hirmuäratav.

Kuid üks mees võttis julguse kokku ja läks kapi juurde. Ta avas kapiukse ja nägi kummitust. Kummitus tuli kapist välja ja ütles: „Palun aita mind vabaneda sellest nõidusest, mille nõid mulle nõidus! Selleks on sul vaja vesiroosi juuri, mis kasvavad Koletiigis. Seal elutsevad suured krokodillid. Pane juured kaussi, kalla vett peale. Siis võta krokodilli hammas, sellega tee kausi alla auk ja lase vett mulle peale tilkuda. Nii saan selleks, kes ma olin.”

Mees tahtis Reksi aidata ja asus teele. Ta kõndis ja kõndis. Koletiigi juurde jõudes tuli üks krokodill veest ja mees ronis puu otsa. Ta ootas, et krokodill ära läheks, aga ei läinud. Mees hüppas krokodillile peale ja krokodill kukkus vette. Mees hüppas vette ja ujus põhja poole. Krokodill ujus mehe poole, mees ujus kõrvale ja krokodill ujus vastu kivi. Mees võttis vesiroosi juured ja hakkas üles ujuma. Teine krokodill ujus talle ette, mees lõi talle vastu hammast ja sai selle kätte. Ta tuli veest välja, läks kummituse juurde ja tegi kõik mis kästud.

Kummitus sai ilusaks meheks.

Emil Errapart (8 a), Rakvere

*„Toonekurg jalutab aasal”. Oscar Sõber
(5 a), Tallinna lasteaed Rabariiblik*

*Liise-Marie Valgi (11 a),
Tallinna huvikeskus Kullo*

*Julia Iljina (8 a),
Tallinna huvikeskus Kullo*

TÄNAN SIND, JÄNKU-KARVAKERA, IMETOREDA ÕHTU- POOLIKU EEST

Kirjutanud ja joonistanud Jimmy Liao
Koolibri 2008

„Täna sind, Jänku-Karvakera, imetoreda õhtupooliku eest“ on tore, kuid samas mõtlik ning ka kurvameelne raamat. See räägib ühest vanaemast, kes tuleb loomaaeda ja avastab, et loomaaed pannakse kinni. Sebrad, tiigrid ja gorillad müüakse tsirkusesse; rebased, ninasarvikud ja kaelkirjakud aga teistes loomaaedadesse. Peagi on loomaaia järel ainult varemeteväli. Kuid siiski on üks loom maha jäänud – mõttekaaslane Jänku-Karvakera.

Ja vanaema meenutab, kuidas ta oli väikene tüdruk ja mängis oma mõttekaaslasega ning kui tore see oli. Lõpuks viib jänkuke ta lennates koju ning järgmisel päeval on ta linnast kadunud. Kuid siis kõlab vile ja välja ilmub uus väljamõeldis.

Tähelepanuta ei saa ka jätta pilte, mis vääraks tõesti preemiati. Pildid on küll mustvalged, aga nii head, et polegi eriti vahet, mis värvi need on.

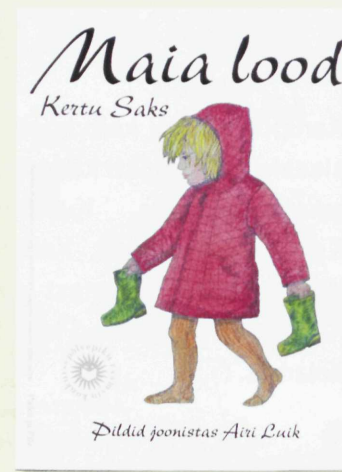
Kui küsida, mis vanusele see raamat mõeldud, pean ütleva, et kõigile neile, kes oskavad lugeda. Ma ei lugenud seda küll kaua, aga arvestades piltide imetlemist, oli see üpriski pikk raamat. Alguses ei saanud küll aru, kes see Jänku-Karvakera on, aga kui edasi lugesin, sain ma kõigest aru.

Soovitaksin seda raamatut kõikidele, kes on kaalunud seda osta, ja ka nendele, kes seda ei ole kaalunud osta.

Lüsa Kivirähk (9 a), Tallinn

MAIA LOOD

Kirjutanud Kertu Saks
Joonistanud Anne Luik
Päike ja Pilv 2007

Raamatu esimene lugu sai kohe minu lemmikuks. Ka minul on on vend, koer ja vahvad naabrilapsed.

Kõige rohkem meeldisid mulle lood, kus oli juttu loomadest või putukatest. Väga õpetlik oli lugu oravatest. Film televisiorist ja elu pole alati samasugused. Sellepärast peabki vahel käima looduses ja vaatama kuidas väikesed oravad tegelikult elavad. Kartma ei pea neid kohe kindlasti.

Maia lugudes oli ka palju põnevaid tegevusi, mida peale lugemist oli vaja kohe järele proovida või ise katsetada. Näiteks pärast lepatriinu lugu tahtsin ka mina endale putukat muretseda. Kuna õues oli külm ja putukad-põrnikad magasid talveund, tuli mul leppida väikese ämblikuga, kes köögikapi all elab. Tiku-toosi ei õnnestunud teda muidugi meelitada, kuid küpsisepuru annan talle vahel küll.

Selles loos, kus ema töötas välismaal, tundsin ma Maiale kaasa. Aga kindlasti toob emme talle kaugelt maalt kingituse ja siis on kõik jälle õnnelikud.

Mõned lood olid tema arvates küll natuke plikade omad, aga lugemata need sellegi poolest ei jäänud. Väga vahvad olid ka pildid.

Kuna raamat meeldis väga, siis selle lugemine käis väga kiiresti. Sai isegi uneajast natuke napsatud, et kindlasti teada saada, mis järgmises loos juhtuma hakkab.

Karl Siidra (5 a,) Võru
Jutu kirjutas üles ema Ann.

NÕID

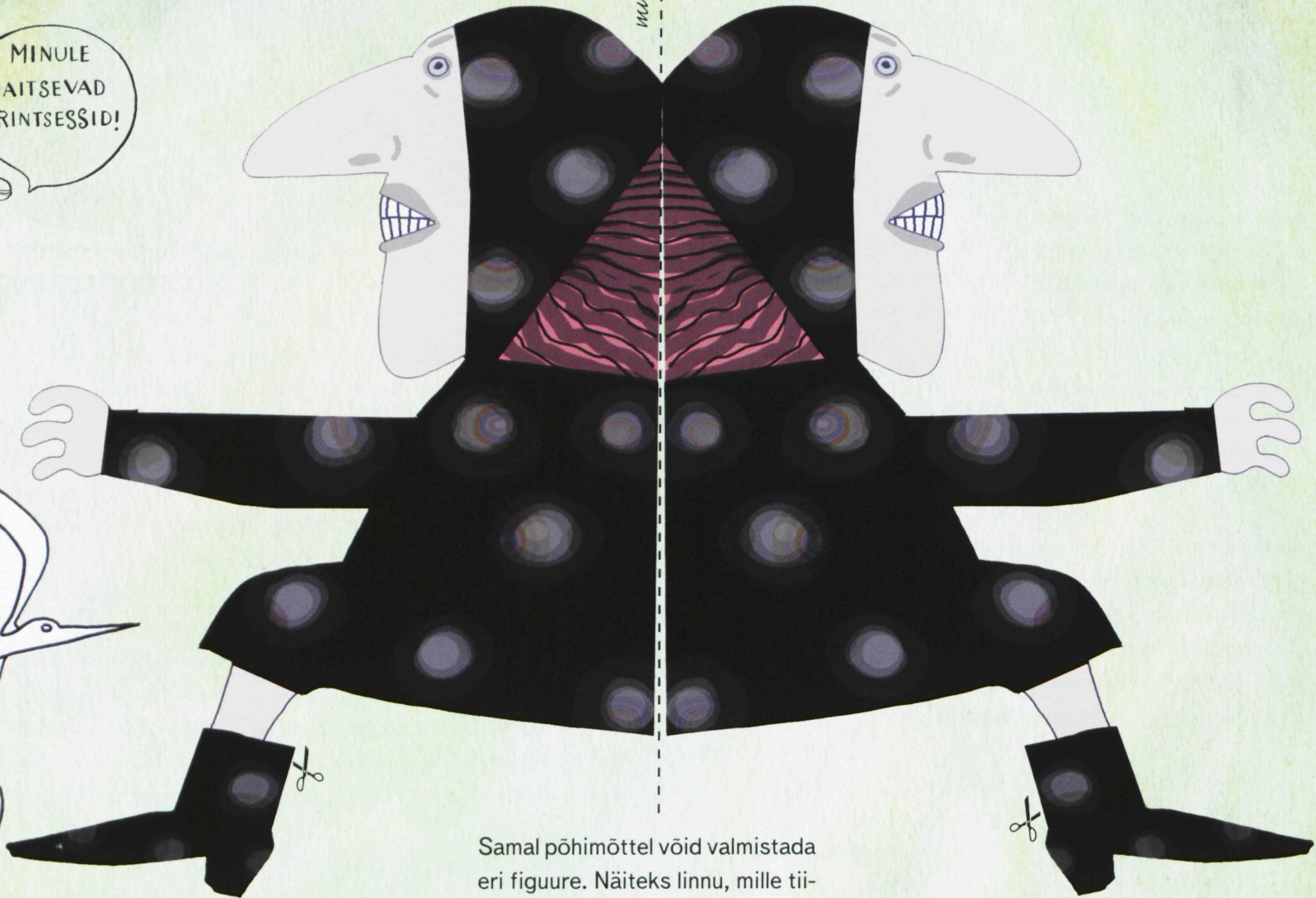
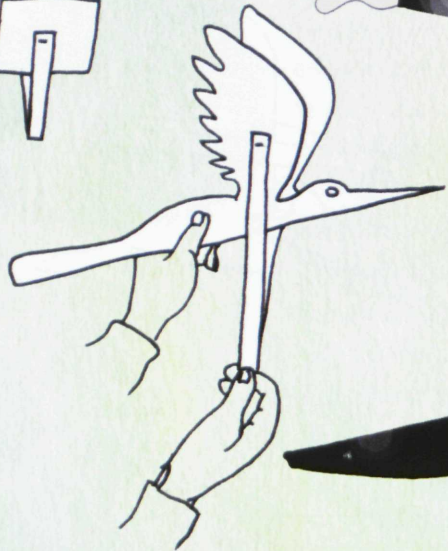
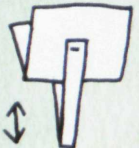
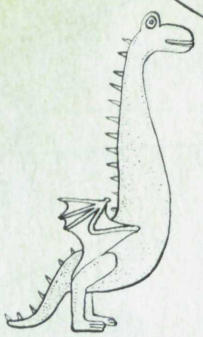
Seekord õpetab Täheke nõida meisterdama. Tegu on tüübiga, kes suisa käsi liigutada oskab!

1. Lõika nõid ja riba paberist välja. Murra mõlemad keskelt pooleks.
2. Liimi või klammerda riba otstest nõia käte külge.
3. Hoia nõiast kinni ja liiguta tema käsi.

Meisterdamist õpetas Mari Viik.
Nõia joonistas Urmas Viik.

MINULE
MAITSEVAD
PRINTSESSID!

Samal põhimõttel võid valmistada eri figuure. Näiteks linnu, mille tiivad saab lehvima panna.

KOHUTAV KOSTÜUMIDRAAMA

Hunt sõidab oma uhke džiibiga mööda jõekallast. Kobras tuleb vastu.

„Kuule, Kopra-onu, kuidas ma üle jõe pääsen?” pärib hunt.

„Sõida siit kaks kilomeetrit, seal on madal koht ja sa pääsed üle jõe.”

Hunt tänab kobrast ja sõidab edasi. Leiab juhatatud koha ja hakkab jõge ületama, kuid vesi on tunduvalt sügavam, kui kobras rääkis. Auto upub, hunt ise ronib veest tilkudes kaldale. Kaldal näeb ta jälle kobrast.

„Kuule, Kopra-onu, miks sa mulle valetasid, et seal on madal vesi? Nüüd on mu uhke auto uppunud!”

„Kust mina pidin seda teadma? Pardid käivad sealt mitu korda päevas edasi-tagasi. Nendel on küll vesi ainult rinnuni!”

Kaks tomatit kõnnivad. Üks jääb maha.

Esimene ütleb: „Tule rutem.”

„Ei saa, auto sõitis üle, põrr.”

Loomaaias on kõrvuti puuridesse sattunud karu ja jõehobu. Karu vaatab juba mitmendat päeva jõehobu, kuid ei ütle midagi. Lõpuks katkeb jõehobu kannatus ja ta küsib:

„Kuule karu, miks sa mind niimoodi jõllitad?”

Karu ei vasta midagi. Mõne aja möödudes jääb ta jälle jõehobu imetlema. Nüüd pärib jõehobu juba pahasemalt:

„Milles asi, mis sa vahid!?”

„Mõmm ... ma mõtlen, kui mõnus oleks sinu suuga mett süüa ...”

Kuidas valmistatakse elevantburgereid? Tuleb võtta üks elevant, 5000 sibulat, 5000 kg ketšupit ...

Miks on elevantil nii suured kõrvad?

Et sipelgaga aias peitust mängides saaks ta end rabarberipõõsasse ära peita!

Karu leiab maast viis senti ja läheb jänese juurde. Küsib:

„Jänes, kas viis senti on suur raha?”

Jänes valetab: „On küll.”

Karu läheb poodi, ostab saja krooni eest süüa ja asub leti ette. Annab müüjale viis senti. Müüja silmitseb viite senti väga kaua.

„Mis sa passid, tagasi pole anda vä?” küsib karu.

Karu sõidab uhke autoga mööda metsateed. Ühel hetkel käsib autojuhil kinni pidada ja ütleb:

„Näe, kraaviperve peal kasvavad seemned, too need mulle!”

Autojuht vastu: „Aga härra karu, need on ju kärbse-seened!”

„Küll kärbes otsib endale uued seemned!”

Siil läheb poodi ja küsib müüjalt hapukoort. Müüja küsib, kas lahtist või pakis. Siil mõtleb natuke ja ütleb siis, et pangu müüja lahtist. Müüja kaalub hapukoore ära, asetab letile. Äkki kukub siil märatsema: peksab riiulid segamini, loobib kaupa, räuskab ja laamendab.

Müüja on nii ehmunud, et ei oska midagi teha. Vaatab ainult pealt. Äkki rahuneb siil maha, astub jälle leti äärde ja naeratab magusalt. Müüja suudab lõpuks suu lahti teha ja küsib: „Mis see oli?”

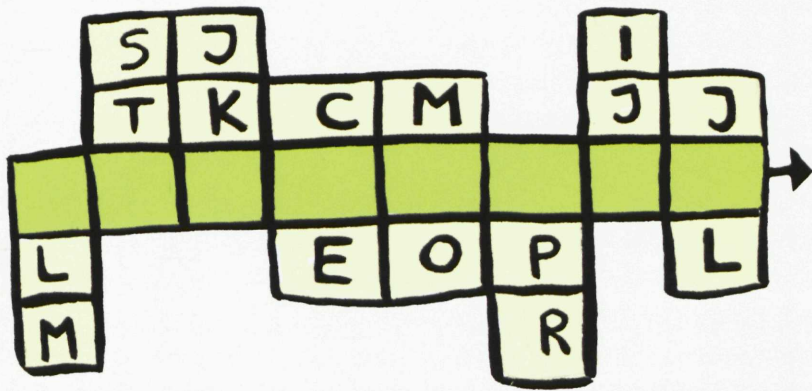
Siil vaatab müüjale kavalalt otsa, pilgutab tal- le silma ja ütleb:

„Meie, siilid, olemegi sellised salapärased!”

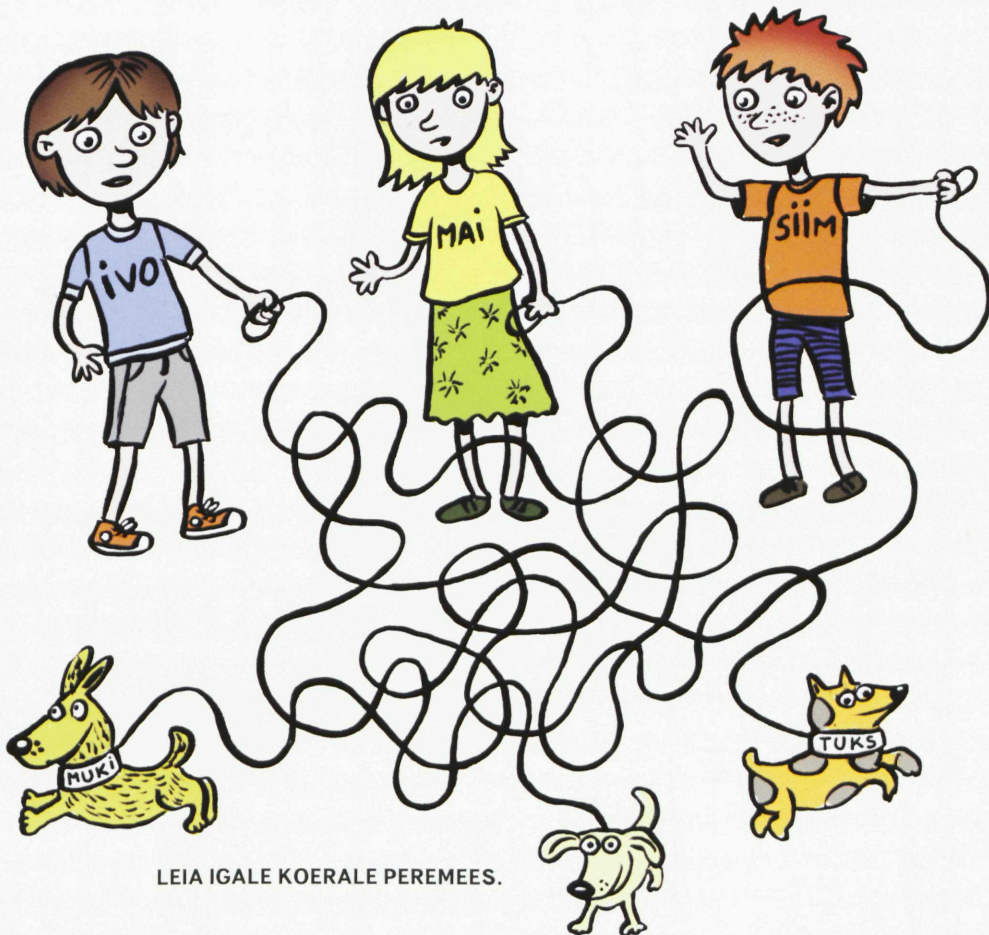
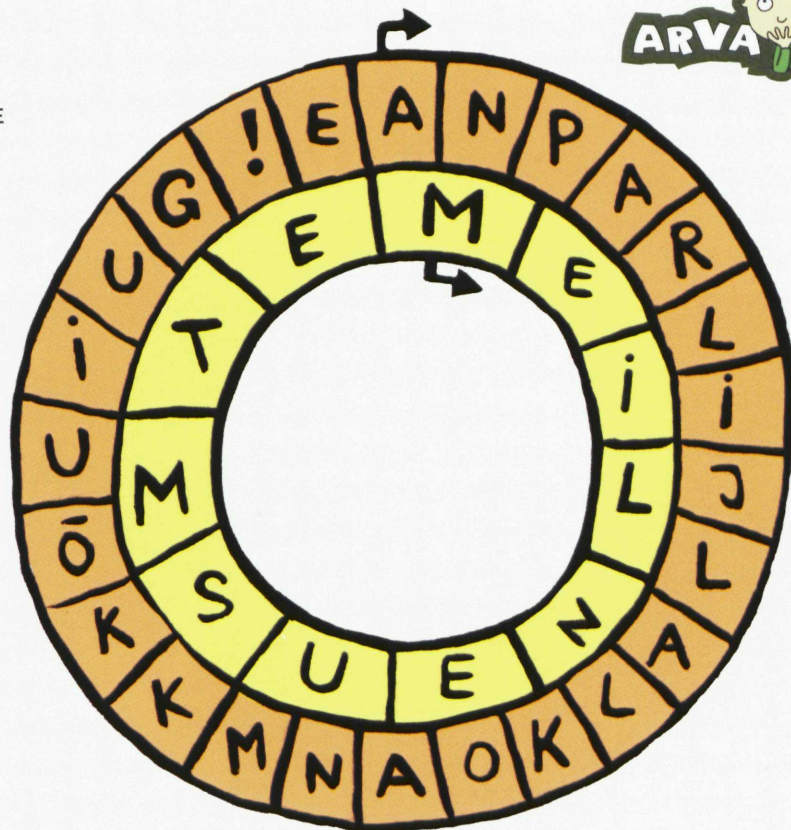
Siil vaatab müüjale kavalalt otsa, pilgutab tal- le silma ja ütleb:

„Meie, siilid, olemegi sellised salapärased!”

LAHENDA TÄHESTIKU-
RISTSÕNA. KIRJUTA ÕIGE
TÄHT JA SAAD TEADA ÜHE
LINNU NIME, KES MEILE
KEVADEL KÜLLA TULEB!

LEIA IGALE KOERALE PEREMEES.

KUI LOED PÄRIPÄEVA ÜLE ÜHE TÄHE,
SAAD TEADA, MIDA PILLE ÜTLEB.
ALUSTA VÄLIMISEST RINGIST.

Joonistanud Elina Sildre

Tähekesse toimetuse ootab vastuseid 18. aprilliks meiliaadressil ristsona@taheke.ee või postkaardil aadressiga
Roosikrantsi 6, 10119 Tallinn. Lahendajate vahel loositakse välja DVD „Leitujateküla Lotte“.

MÄRTSIKUU „ARVA ÄRA!“ VÕITJA ON 6-AASTANE PAULIINE PÖLDMAA TALLINNAST.

WUSA!

BIONICLE

PHANTOKA

Valmista oma voim ja vägi ette - Phantoka Toa Nuva ja Makuta vennaskonna vaheline lahing on algamas! Kurjad nahkhiresarnased matralased ründavad Matoro küla elanikke, kuni saabuvad Toa Nuvad ja avastavad, et nende uus soomusrüü võimaldab neil lennata! Külaelanikud kutsuvad Toa Nuvasid Phantokadeks, mis tähendab õhu vaimu.

Osale ja võida!

Kuidas kutsuvad Matoro küla elanikud Toa Nuvasid? Kas...

Toa Mahtideks Toa Nuvadeks Toa Barrakideks

Nimi _____

Address _____

HIND 20 KROONI

LEGO